

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 48.386/4
DU 5 JUILLET 2010

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, quatrième chambre, saisi par le Secrétaire d'État à la Mobilité, adjoint au Premier Ministre, le 7 juin 2010, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal "modifiant l'arrêté royal du 21 juin 2004 octroyant la licence d'exploitation de l'aéroport de Bruxelles-National à la société anonyme B.I.A.C.", a donné l'avis suivant :

Dans son avis 36.367/4, donné le 14 janvier 2004, sur un projet devenu l'arrêté royal du 21 juin 2004 octroyant la licence d'exploitation de l'aéroport du Bruxelles-National à la société anonyme B.I.A.C., que le projet examiné vise à modifier, la section de législation a considéré :

"Les arrêtés qui règlent des cas individuels sont, en principe, dépourvus de caractère réglementaire ⁽¹⁾."

Selon la section d'administration du Conseil d'État :

«(...) l'acte individuel et l'acte réglementaire se distinguent en ceci que le premier épuise ses effets en une fois, en d'autres termes qu'il n'est pas susceptible d'applications futures nouvelles et s'applique à un nombre déterminé de situations» ⁽²⁾.

Tel est le cas des arrêtés qui «een individuele toelating, erkenning of machtiging verlenen voor het verrichten van een bepaalde activiteit» ⁽³⁾.

Le fait que des conditions particulières soient prévues lors de l'octroi d'une licence n'a pas pour effet de transformer cet octroi en un acte réglementaire au sens de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois coordonnées sur le Conseil d'État.

Il en va de même du fait que le projet reprenne, en les modifiant, des dispositions qui se trouvent déjà dans le projet d'arrêté royal de pouvoirs spéciaux «relatif à la transformation de B.I.A.C. en société anonyme de droit privé et aux installations aéroportuaires» ⁽⁴⁾. Cette manière de procéder ne peut d'ailleurs être admise : les obligations du titulaire d'une licence d'exploitation prévues par le projet précité, notamment en son article 30, ne peuvent être modifiées que par un autre arrêté de pouvoirs spéciaux.

Il en résulte que le projet examiné est dépourvu de caractère réglementaire au sens de l'article 3, § 1er, alinéa 1er, précité, et, partant, que le Conseil d'État est incompétent pour examiner le projet et, notamment, pour vérifier si toutes les conditions imposées à B.I.A.C trouvent bien un fondement dans le projet d'arrêté de pouvoirs spéciaux précité".

⁽¹⁾ *Note infrapaginale 1 de l'avis cité* : Légistique formelle. Recommandations et Formules, 2001, p. 12.

⁽²⁾ *Note infrapaginale 2 de l'avis cité* : Arrêt 125.932 du 2 décembre 2003, en cause la ville de Ciney contre la Région wallonne.

⁽³⁾ *Note infrapaginale 3 de l'avis cité* : M. VAN DAMME, Raad van State. Afdeling wetgeving, die keure, 1998, n/ 161, p. 124.

⁽⁴⁾ *Note infrapaginale 4 de l'avis cité* : Cet arrêté n'a pas encore été publié au Moniteur belge ni, semble-t-il, été approuvé définitivement par le Conseil des ministres. Il va de soi que l'arrêté examiné ne peut produire ses effets avant l'entrée en vigueur du texte qui lui sert de fondement.

Cette conclusion vaut également pour le projet d'arrêté modificatif
présentement soumis à l'avis de la section de législation du Conseil d'État ⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ Dans son arrêt n/ 178.728 du 18 janvier 2008, la section du contentieux administratif a qualifié l'arrêté royal du 21 juin 2004 d'acte individuel.

La chambre était composée de

Messieurs	P. LIÉNARDY,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
	L. DETROUX,	
Madame	C. GIGOT,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

LE GREFFIER

LE PRÉSIDENT

C. GIGOT

P. LIÉNARDY

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 48.386/4
VAN 5 JULI 2010

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, vierde kamer, op 7 juni 2010 door de Staatssecretaris voor Mobiliteit, toegevoegd aan de Eerste Minister verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende wijziging van het koninklijk besluit van 21 juni 2004 betreffende de toekenning van de exploitatielicentie van de luchthaven Brussel-Nationaal aan de naamloze vennootschap BIAC", heeft het volgende advies gegeven :

In advies 36.367/4, gegeven op 14 januari 2004, over een ontwerp dat aanleiding gegeven heeft tot het koninklijk besluit van 21 juni 2004 betreffende de toekenning van de exploitatielicentie van de luchthaven Brussel-Nationaal aan de naamloze vennootschap BIAC, waarvan de wijziging door het voorliggende ontwerp wordt beoogd, heeft de afdeling Wetgeving het volgende gesteld :

"Besluiten met een individuele strekking zijn in principe geen reglementaire besluiten ⁽¹⁾.

Volgens de afdeling Administratie van de Raad van State :

«(...) is een individuele handeling verschillend van een verordenende handeling in zoverre de eerste in een keer uitgewerkt is, met andere woorden in zoverre zij in de toekomst niet opnieuw kan worden toegepast en toepassing vindt op een welbepaald aantal situaties» ⁽²⁾.

Dat is zo voor besluiten die «een individuele toelating, erkenning of machtiging verlenen voor het verrichten van een bepaalde activiteit» ⁽³⁾.

Het feit dat voorzien wordt in bijzondere voorwaarden bij de toekenning van een licentie heeft niet tot gevolg dat die toekenning de vorm krijgt van een verordenende handeling in de zin van artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Hetzelfde kan gezegd worden met betrekking tot het feit dat in het ontwerp bepalingen overgenomen worden, in gewijzigde vorm, die reeds voorkomen in het ontwerp van koninklijk bijzonderemachtenbesluit "betreffende de omzetting van B.I.A.C. in een naamloze vennootschap van privaatrecht en betreffende de luchthaveninstallaties" ⁽⁴⁾. Die manier van werken kan overigens niet worden toegestaan : de verplichtingen van de houder van een exploitatielicentie, waarin voorzien wordt in het voornoemde ontwerp, inzonderheid in artikel 30 ervan, kunnen slechts gewijzigd worden bij een ander bijzonderemachtenbesluit.

⁽¹⁾ Voetnoot 1 van het voornoemde advies : Wetgevingstechniek. Aanbevelingen en formules, 2001, blz. 12.

⁽²⁾ Voetnoot 2 van het voornoemde advies : Arrest 125.932 van 2 december 2003, in zake de stad Ciney tegen het Waals Gewest.

⁽³⁾ Voetnoot 3 van het voornoemde advies : M. VAN DAMME, Raad van State. Afdeling Wetgeving, die keure, 1998, nr. 161, blz. 124.

⁽⁴⁾ Voetnoot 4 van het voornoemde advies : Dat besluit is nog niet bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad en is blijkbaar nog niet definitief goedgekeurd door de Ministerraad. Het spreekt vanzelf dat het onderzochte besluit geen uitwerking kan hebben voordat de tekst die de rechtsgrond ervan uitmaakt in werking is getreden.

Het onderzochte ontwerp is derhalve niet van reglementaire aard in de zin van het voornoemde artikel 3, § 1, eerste lid, en dus is de Raad van State onbevoegd om dat ontwerp te onderzoeken en inzonderheid om na te gaan of alle voorwaarden die aan B.I.A.C. zijn opgelegd wel degelijk rechtsgrond vinden in het voornoemde ontwerp van bijzonderemachtenbesluit."

Deze conclusie geldt eveneens voor het ontwerp van wijzigingsbesluit dat thans ter fine van advies is voorgelegd aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State ⁽⁵⁾.

⁽⁵⁾ In haar arrest nr. 178.728 van 18 januari 2008 heeft de afdeling Bestuursrechtspraak het koninklijk besluit van 21 juni 2004 gekwalificeerd als een individuele handeling.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	P. LIÉNARDY,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
	L. DETROUX,	
Mevrouw	C. GIGOT,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. Y. CHAUFFOUREAUX, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. P. LIÉNARDY.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

C. GIGOT

P. LIÉNARDY